

Teisipäev, 12. detsember 2017

P8_TA(2017)0488

Digitaalkaubanduse strateegia loomine

Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2017. aasta resolutsioon digitaalkaubanduse strateegia loomise kohta (2017/2065(INI))

(2018/C 369/03)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 207 lõiget 3 ja artiklit 218,
- võttes arvesse teenustekaubanduse üldlepingut,
- võttes arvesse Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) infotehnoloogia lepingut (ITA),
- võttes arvesse WTO e-kaubanduse töökava,
- võttes arvesse G7 IKT-valdkonna ministrite ühisdeklaratsiooni, mis tehti 29. ja 30. aprillil 2016. aastal Kagawas Takamatsus toimunud kohtumisel,
- võttes arvesse 2016. aastal Cancúnis esitatud Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) ministrite deklaratsiooni digitaalmajanduse kohta,
- võttes arvesse Interneti Haldamise Foorumi dünaamilist kaubanduskoalitsiooni,
- võttes arvesse ELi käimasolevaid kaubanduslääbirääkimisi kolmandate riikidega,
- võttes arvesse 6. juulil 2017. aastal komisjoni poolt teatavaks tehtud põhimõttelist kokkulepet ELi-Jaapani majanduspartnerluslepingu kohta,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/31/EÜ infoühiskonna teenuste teatavate õiguslike aspektide, eriti elektroonilise kaubanduse kohta siseturul (direktiiv elektroonilise kaubanduse kohta)⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrust (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus)⁽²⁾,
- võttes arvesse komisjoni 14. oktoobri 2015. aasta teatist „Kaubandus kõigile: vastutustundlikuma kaubandus- ja investeerimispoliitika poole“ (COM(2015)0497),
- võttes arvesse komisjoni 19. aprilli 2016. aasta teatist „Euroopa tööstuse digitaliseerimine“ (COM(2016)0180),
- võttes arvesse komisjoni 19. aprilli 2016. aasta teatist „Euroopa pilvandmetöötuse algatus. Konkurentsivõimelise andme- ja teadmuspõhise majanduse ülesehitamine Euroopas“ (COM(2016)0178),

⁽¹⁾ EÜT L 178, 17.7.2000, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 119, 4.5.2016, lk 1.

Teisipäev, 12. detsember 2017

- võttes arvesse komisjoni 23. juuni 2017. aasta aruannet kaubandus- ja investeerimistõkete kohta (COM(2017)0338),
- võttes arvesse komisjoni 10. jaanuari 2017. aasta teatist „Euroopa andmepõhise majanduse rajamine“ (COM(2017)0009),
- võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse eraelu austamist ja isikuandmete kaitset elektroonilise side puhul ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2002/58/EÜ (privaatsust ja elektroonilist sidet käsitlev määrus) (COM(2017)0010),
- võttes arvesse komisjoni 13. septembri 2017. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus raamistiku kohta isikustamata andmete vabaks liikumiseks Euroopa Liidus (COM(2017)0495),
- võttes arvesse komisjoni talituste 2. mai 2017. aasta töödokumenti „Digitaalsus arengu heaks: digitehnoloogia ja -teenuste integreerimine ELi arengupoliitikasse“ (SWD(2017)0157),
- võttes arvesse oma 5. juuli 2016. aasta resolutsiooni uue kaugelevaatava ja innovaatilise tulevase kaubandus- ja investeerimisstrateegia kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 3. veebruari 2016. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi soovitustega komisjonile teenustekaubanduse lepingu läbirääkimisteks ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 8. juuli 2015. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi soovitustega komisjonile Atlandi-ülese kaubandus- ja investeerimispartnerluse (TTIP) läbirääkimisteks ⁽³⁾,
- võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) kestliku arengu tippkohtumist ja ÜRO Peaassamblee poolt 25. septembril 2015. aastal vastu võetud lõppdokumenti „Kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 „Muudame oma maailma““ ning 17 kestliku arengu eesmärki,
- võttes arvesse eelseisvat WTO 11. ministrite konverentsi, mis toimub 10.–13. detsembril 2017 Argentinas Buenos Aireses ja millel tõenäoliselt arutatakse e-kaubandust,
- võttes arvesse ÜRO Rahvusvahelise Telekommunikatsiooni Liidu algatusi arengumaade toetamiseks (ITU-D),
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
- võttes arvesse ELi põhiõiguste harta artikli 8 lõiget 1 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 16 lõiget 1,
- võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti,
- võttes arvesse sõnavabaduse kaitsega tegeleva ÜRO eriraportööri aruandeid, mis käsitlevad väljendusvabadust ja erasektorit digitaalajastul (A/HRC/32/38) ning digitaalse juurdepääsu pakkujate rolli (A/HRC/35/22),
- võttes arvesse ELi inimõiguste alaseid suuniseid sõnavabaduse kohta internetis ja mujal, mille nõukogu (välisasjad) võttis vastu 12. mail 2014. aastal,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0299.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0041.

⁽³⁾ ELT C 265, 11.8.2017, lk 35.

Teisipäev, 12. detsember 2017

- võttes arvesse Euroopa Nõukogu isikuandmete automatiseeritud töötlemisel isiku kaitse konventsiooni (Euroopa lepingute seeria, nr 108) ja selle lisaprotokollid,
  - võttes arvesse oma 26. mai 2016. aasta resolutsiooni Atlandi-üleste andmevoogude kohta ⁽¹⁾,
  - võttes arvesse komisjoni aruannet Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Aruanne kaubanduspoliitika strateegia „Kaubandus kõigile“ rakendamise kohta. Edumeelse kaubanduspoliitika kujundamine üleilmastumise ohjamiseks“ (COM(2017)0491),
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
  - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni, siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamusi (A8-0384/2017),
- A. arvestades, et tehnoloogia areng, juurdepääs avatud internetile ja majanduse digiteerimine on majanduskasvu mootoriks, sest need võimaldavad ettevõtjatel, eriti idufirmadel, mikroettevõtjatel ja VKEdel luua uusi võimalusi toodete ja teenuste arendamisel, tellimisel, tootmisel, turustamisel või tarnimisel ning jõuda klientideni kogu maailmas kiiremini ja väiksemate kuludega kui kunagi varem; arvestades, et kujunemisjärgus tehnoloogiad, näiteks hajusandmebaasi tehnoloogia, võivad edendada digitaalkaubandust, parandades rahvusvaheliste lepingute läbipaistvust ja kiirendades väärtuse ülekandumist; arvestades, et digitaalse infosisu üha laialdasem piiriülene edastamine on asendanud füüsiliste kaupadega kauplemise ning mõnikord on piir kaupade ja teenuste vahel ähmane;
- B. arvestades, et andmete kogumine, andmete koondamine ja võimalus edastada andmeid piiriüleselt võib olla innovatsiooni, tootlikkuse ja majandusliku konkurentsivõime peamine tõukejõud;
- C. arvestades, et meie majanduse ja rahvusvahelise kaubanduse üleilmastumine ja digiteerimine on võimaldanud ettevõtetel kasvada ja pakkunud kodanikele majanduslikke võimalusi; arvestades, et traditsiooniliste tööstusharude digiteerimine mõjutab tarneahelaid ning tootmis- ja teenusmudeleid, mis võivad tuua kaasa töökohtade loomise uutes tööstusharudes, kuid võivad ka kahjustada praeguseid töökohti ja tuua kaasa ebakindlad töötingimused, kuna üha enam tavapärastel inimeste täidetavaid ülesandeid automatiseeritakse või viiakse mujale (või tehakse mõlemat); rõhutab sellega seoses, et nende jaoks tuleb kehtestada vajalikud sotsiaalsed kõrvalmeetmed, mis toovad kasu kogu ühiskonnale, näiteks tugev haridus- ja koolituspoliitika, aktiivne tööturupoliitika ja meetmed digilõhe ületamiseks;
- D. arvestades, et digitaalmajandus eeldab eeskirjadel põhinevat raamistikku, sealhulgas tänapäevaseid kaubanduseeskirju, mis suudavad kooskõlastada kiired turumuutused tarbijate õigustega, pakkudes poliitilist ruumi ja ruumi uute reguleerivate algatuste jaoks, mida valitsused vajavad inimõiguste kaitsmiseks ja kaitse tugevdamiseks;
- E. arvestades, et juurdepääs vabale, avatud ja turvalisele internetile on digitaalmajanduses eeskirjadel põhineva kaubanduse ja arengu eeltingimus; arvestades, et võrgu neutraalsuse põhimõtte peaks olema ELi digitaalkaubanduse strateegia oluline osa, et võimaldada ausat konkurentsi ja innovatsiooni digitaalmajanduses, tagades samal ajal sõnavabaduse internetis;
- F. arvestades, et investeeringud taristusse ja juurdepääs oskustele on endiselt ühenduvuse ja seetõttu ka digitaalkaubanduse peamised probleemid;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0233.

Teisipäev, 12. detsember 2017

- G. arvestades, et ÜRO kestliku arengu eesmärkides rõhutatakse, et arengu edendamise seisukohast on otsustavalt tähtis tagada vähim arenenud riikide elanikele 2020. aastaks üldine ja taskukohane juurdepääs internetile, sest digitaalmajanduse areng võib olla töökohtade ja majanduskasvu edasiviiv jõud ning e-kaubandus on üks võimalus suurendada väikeste eksportijate arvu, ekspordimahtu ja ekspordi mitmekesistamist;
- H. arvestades, et naised võivad ettevõtjate ja töötajatena saada kasu paremast juurdepääsust ülemaailmsetele turgudele ning tarbijatena madalamatest hindadest, arvestades, et paljud probleemid ja ebavõrdsus takistavad endiselt naiste osalemist maailmamajanduses, kuna paljudel naistel madala ja keskmise sissetulekuga riikides puudub endiselt juurdepääs internetile;
- I. arvestades, et e-kaubandus edeneb hoogsalt ka arengumaades;
- J. arvestades, et valitsused rakendavad kogu maailmas digitaalset protektsionismi, kehtestades tõkkeid, mis takistavad turulepääsu ja otseinvesteeringuid, või loovad kodumaistele äriühingutele ebaõiglaseid eeliseid; arvestades, et paljudel kolmandates riikides riikliku (küber)turvalisuse nimel võetavatel laialdastel meetmetel on üha kahjulikum mõju IKT-toodetega kauplemisele;
- K. arvestades, et välisriikide äriühingutel on praegu märksa parem juurdepääs Euroopa turule kui Euroopa äriühingutel kolmandate riikide turgudele; arvestades, et paljud meie kaubanduspartnerid sulgevad üha enam oma siseturge ja kasutavad digitaalset protektsionismi; arvestades, et EL peaks kinnitama oma digitaalkaubanduse strateegia vastastikkuse, ausa konkurentsi, aruka reguleerimise ja läbipaistvuse põhimõtetes, et taastada tarbijate usaldus ja võrdsed võimalused ettevõtjatele;
- L. arvestades, et asukohapõhine piiramine tuleks lõpetada ning tulevikus ei tohiks siseturul toimuda mingisugust põhjendamatu diskrimineerimist kliendi kodakondsuse, elukoha või asukoha alusel;
- M. arvestades, et kõigil kaubanduslääbirääkimistel tuleks edendada alustalasid, mis aitavad säilitada ELi digitaalsel ühtsel turul avatud interneti, sealhulgas selliseid põhimõtteid nagu aus konkurents, võrgu neutraalsus ja vahendaja vastutuse kaitsemeetmed; arvestades, et digitaalkaubanduse ülemaailmse mõõtme tõttu on WTO loomulik koht eeskirjadel põhineva mitmepoolse raamistiku üle läbirääkimiste pidamiseks; arvestades, et WTO 11. ministrite konverents 2017. aasta detsembris loob platvormi sellise protsessi käivitamiseks;
- N. arvestades, et Euroopa Liit peab järgima ELi põhiõiguste hartat, sealhulgas selle artiklit 8, mis käsitleb õigust isikuandmete kaitsele, sama põhiõigust käsitlevat ELi toimimise lepingu artiklit 16 ja Euroopa Liidu lepingu artiklit 2; arvestades, et õigus eraelu puutumatusel on universaalne inimõigus; arvestades, et kõrged andmekaitsestandardid aitavad suurendada Euroopa kodanike usaldust digitaalmajanduse vastu ja soodustavad sellega digitaalkaubanduse arengut; arvestades, et kõrgete andmekaitsestandardite edendamine, eelkõige tundlike andmete puhul, ja rahvusvahelise kaubanduse hõlbustamine peavad käima digitaalajastul käsikäes, et toetada väljendus- ja teabevabadust, e-kaubandust ja krüpteerimist ning lükata tagasi digitaalne protektsionism, massijälgimine, küberspionaaž ja internetitsensuur;
- O. arvestades, et digitaalkaubandus peab kaitsma ohustatud looduslikke liike, ning arvestades, et internetipõhised kauplemiskohad peavad keelama oma platvormidel eluslooduse ja eluslooduse toodete müügi;
- P. arvestades, et eraettevõtjad kehtestavad digitaalmajanduses järjest enam norme ja standardeid, mis mõjutavad otseselt kodanikke ja tarbijaid, samuti riigisest ja rahvusvahelist kaubandust ning kiirendavad samal ajal tehnoloogiliste lahenduste väljatöötamist äritegevuse ja klientide kaitseks;

Teisipäev, 12. detsember 2017

- Q. arvestades, et OECD soovitud maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise vastu ning ELi plaanid äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi kohta on rõhutanud vajadust tegeleda mitme, sealhulgas digitaalmajandusest tuleneva maksuprobleemiga; arvestades, et makse tuleks maksta seal, kus saadakse kasumit; arvestades, et piiriüleste äriühingute maksubaasi arvutamise läbipaistvam, tõhusam ja õiglasem süsteem peaks ära hoidma kasumi ümberpaigutamise ja maksustamise vältimise; arvestades, et sidus ELi lähenemisviis maksustamisele digitaalmajanduses on vajalik selleks, et saavutada kõigi äriühingute õiglane ja tõhus maksustamine ning luua võrdsed võimalused; tuletab meelde, et kaubanduslepingud peaksid sisaldama hea maksuhaldustava klauslit, millega kinnitatakse osaliste võetud kohustust rakendada võitluses maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise vastu kokkulepitud rahvusvahelisi standardeid;
- R. arvestades, et OECD andmetel on kuni 5 % ELi imporditud kaupadest võltsitud, mille tagajärjel kahaneb märkimisväärselt töökohtade arv ja maksutulu;
- S. arvestades, et tundlikke sektoreid (näiteks audiovisuaalteenused) ja põhiõigusi (näiteks isikuandmete kaitse) ei tohiks kaubanduslääbirääkimistel käsitleda;
- T. arvestades, et digitaalkaubanduse eesmärk peab olema edendada mitte ainult hargmaiste ettevõtjate, vaid ka VKEde ja idufirmade kasvu;
- U. arvestades, et Mehhiko täidab Euroopa Nõukogu andmekaitse konventsiooniga (nr 108) ühinemise tingimused;
- V. arvestades, et isikuandmete kaitse on kaubanduslepingutes vaidlustamatu, ning arvestades, et andmekaitse on ELi kaubanduslääbirääkimiste volitustest alati välja jäetud;
- W. arvestades, et kaubanduslepingud saavad aidata parandada digitaalõigusi; arvestades, et võrgu neutraalsust, andmete sundlokaliseerimise põhjendamatute nõuete keelamist, andmete turvalisust, andmetöötluse ja andmete salvestamise turvalisust, krüpteerimist ja vahendaja vastutust käsitlevate sätete lisamine kaubanduslepingutesse võib tugevdada eeskätt sõnavabaduse kaitset;
1. rõhutab, et EL peaks väärtuste ühendusena ja maailma suurima teenuste eksportijana kehtestama digitaalsete kaubavooge käsitlevates rahvusvahelistes eeskirjades ja lepingutes nõudeid kolme elemendi põhjal: 1) tagades digitaalsete kaupade ja teenuste turulepääsu kolmandates riikides, 2) tagades, et kaubanduseeskirjadega luuakse tarbijatele käegakatsutavat kasu, ning 3) tagades ja edendades põhiõiguste austamist;
  2. rõhutab, et kuigi digitaalse ühtse turu strateegias käsitletakse paljusid digitaalkaubanduse probleeme, seisavad ELi ettevõtted ikkagi silmitsi oluliste ülemaailmsete takistustega, nagu läbipaistmatud eeskirjad, valitsuse sekkumine ja andmete õigustamatu lokaliseerimine või salvestamine; juhib tähelepanu sellele, et mõnedel digitaalse ühtse turu strateegia põhimeetmetel, nagu ELi pilvandmetöötluse algatus ja autoriõiguse reform, on rahvusvaheline mõõde, mida võiks käsitleda Euroopa digitaalkaubanduse strateegias;
  3. rõhutab vajadust ületada digilõhe, et minimeerida võimalikku kahjulikku sotsiaalset ja arengualast mõju; rõhutab sellega seoses, et oluline on edendada naiste osalemist STEM-valdkonnas (teadus, tehnoloogia, inseneria ja matemaatika), kõrvaldada tõkked elukestva õppe teel ning kaotada sooline ebavõrdsus uutele tehnoloogiatele juurdepääsemisel ja nende kasutamisel; kutsub komisjoni üles täiendavalt uurima, kuidas on omavahel seotud praegune kaubanduspoliitika ja sooline võrdõiguslikkus ning kuidas saab kaubandus edendada naiste majandusliku mõjuvõimu suurendamist;

Teisipäev, 12. detsember 2017

4. märgib, et digitaalmajanduse võrgumõju võimaldab ühel äriühingul või väikesel arvul äriühingutel omada suurt turuosa, mis võib põhjustada liigset turukontsentratsiooni; rõhutab, et oluline on edendada ausat ja tõhusat konkurentsi kaubanduslepingutes, eelkõige digitaalsete teenuste osutajate (näiteks veebiplatvormide) ja kasutajate (näiteks mikro-ettevõtjate, VKEde ja idufirmade) vahel ning edendada tarbijate valikuvõimalusi, vähendada tehingukulusid, tagada kõigi turuosaliste mittediskrimineeriv kohtlemine ja vältida turgu valitseva seisundi tekkimist, mis moonutab turge; rõhutab sellega seoses, kui oluline on hõlmata digitaalkaubanduse strateegia olulise osana võrgu neutraalsus; on seisukohal, et digitaalkaubanduse strateegiat peab täiendama tugevdatud ja tõhus rahvusvaheline konkrentsi poliitika raamistik, sealhulgas tihedam koostöö konkrentsi asutuste vahel ja tugevad konkrentsi peatükid kaubanduslepingutes; kutsub komisjoni üles tagama, et ettevõtjad ja äriühingud järgivad konkrentsi eeskirju ning konkrentseid ei diskrimineerita tarbijate huve kahjustades;

5. rõhutab, et turvalise lairiba internetiühenduse ja digitaalsete makseviiside kättesaadavus, tõhus tarbijakaitse, eriti õiguskaitsemehhanismid piiriülese veebimüügi puhul, ning prognoositavad tolliprotseduurid on olulised elemendid digitaalkaubanduse, kestliku arengu ja kaasava majanduskasvu võimaldamiseks;

6. on seisukohal, et kaubanduslepingud peaksid nägema ette tihedama koostöö tarbijakaitseametite vahel, ning pooldab algatusi, millega edendatakse tarbijate usaldust suurendavaid meetmeid kaubandusläbirääkimistel, nagu elektroonilisi allkirju ja lepinguid ning soovimatuid teadaandeid käsitlevad kohustused; rõhutab, et tarbijate õigusi tuleb kaitsta ja neid ei tohi mingil juhul lahjendada;

7. rõhutab, et arengumaades moodustavad VKEd enamiku ettevõtetest ning annavad tööd enamikule tootmis- ja teenindussektori töötajatest; tuletab meelde, et piiriülese e-kaubanduse hõlbustamine võib otseselt mõjutada elatise parandamist, edendades kõrgemat elatustaset ja hoogustades majandusarengut;

8. tuletab meelde, et kaubanduslepingutes ei takista miski ELi ja tema liikmesriike säilitamast, parandamast ja kohaldamast oma andmekaitse-eeskirju; tuletab meelde, et isikuandmeid võib edastada kolmandatele riikidele, kasutamata üldisi kohustusi kaubanduslepingutes, kui on täidetud – nii praegu kui ka tulevikus – Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta⁽¹⁾ IV peatükis ja määruse (EL) 2016/679 V peatükis sätestatud nõuded; tunnistab, et kaitse piisavuse otsused, sealhulgas osalised ja sektoripõhised otsused, on põhimehhanismid isikuandmete edastamise kaitsmiseks nende edastamise korral ELilt kolmandale riigile; märgib, et EL on võtnud vastu kaitse piisavuse otsused oma 20 suurimast kaubanduspartnerist ainult nelja puhul; tuletab meelde, kui oluline on tagada eelkõige kaitse piisavuse dialoogide kaudu andmete edastamine kolmandatest riikidest ELi;

9. kutsub komisjoni üles seadma kaitse piisavuse otsuste vastuvõtmine prioriteediks ja seda kiirendama, tingimusel et kolmandad riigid tagavad oma siseriikliku õiguse või rahvusvaheliste kohustuste alusel kaitsetaseme, mis on ELis tagatud kaitsega „sisuliselt samaväärne“; palub komisjonil võtta vastu ning avalikustada ajakohastatud ja üksikasjalik siduv konkrentsete tähtaegadega menetluskord nende otsuste tegemiseks, austades täielikult riiklike järelevalveasutuste volitusi ja Euroopa Parlamendi arvamust;

10. tuletab meelde, et võimalus andmetele piiriülesest juurde pääseda ning neid piiriülesest koguda, töödelda ja edastada on muutunud üha tähtsamaks igat liiki ettevõtja jaoks, kes tarnib kaupu ja osutab teenuseid rahvusvahelisel tasandil; märgib, et see on tähtis nii isikuandmete kui ka isikustamata andmete jaoks ning hõlmab masinatevahelist sidet;

11. nõuab tungivaltp, et komisjon koostaks võimalikult kiiresti piiriülese andmeedastuse eeskirjad, mis vastavad täielikult ELi olemasolevatele ja tulevastele andmekaitse- ja eraelu puutumatuse eeskirjadele; kutsub komisjoni lisaks üles hõlmama ELi kaubanduslepingutesse horisontaalse sätte, millega säilitatakse täielikult ühe osalise õigus kaitsta isikuandmeid ja eraelu puutumatust, tingimusel et seda õigust ei kasutata õigustamatult piiriülese andmeedastuse eeskirjadest kõrvalehoidmiseks

⁽¹⁾ ELT L 281, 23.11.1995, lk 31.

Teisipäev, 12. detsember 2017

muudel põhjustel kui isikuandmete kaitse; on seisukohal, et sellised eeskirjad ja sätted peaksid moodustama osa kõikidest uutest ja hiljuti algatatud kaubanduslääbirääkimistest kolmandate riikidega; rõhutab, et igasugused vastavad kohustused tuleks võimaliku tulevase investeeringute kaitset käsitleva peatüki kohaldamisalast välja arvata;

12. palub komisjonil rangelt keelata vabakaubanduslepingutes põhjendamatud andmete lokaliseerimise nõuded; on arvamusel, et selliste nõuete kaotamine peaks olema peamine prioriteet, ja rõhutab, et järgida tuleks asjaomaseid andmekaitse õigusakte; väljendab kahetsust, et selliseid nõudeid on püütud kasutada kaubanduse mittetariifsete tõkete ja digitaalse proteksionismi vormina; on seisukohal, et selline proteksionism piirab tõsiselt Euroopa ettevõtjate võimalusi kolmandate riikide turgudel ja kahjustab digitaalkaubanduse tõhususe eeliseid;

13. palub komisjonil esitada võimalikult kiiresti oma seisukoht piiriülese andmeedastuse, andmete lokaliseerimise õigustamatute nõuete ja andmekaitsemeetmete kohta kaubanduslääbirääkimistel kooskõlas Euroopa Parlamendi seisukohaga, et lisada see kõikidesse uutesse ja hiljuti alustatud läbirääkimistesse ning vältida ELi kõrvalejätmist rahvusvahelistel kaubanduslääbirääkimistel;

14. kutsub komisjoni üles võitlema kolmandate riikide meetmete, näiteks kohalike toodete ostmise poliitika, omamaise osaluse nõuete või sunniviisiliste tehnosiirete vastu, niivõrd kui need ei ole õigustatud ÜRO juhitud programmidega digilõhe kaotamiseks või intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide (TRIPS) lepinguga seotud eranditega, tagamaks, et Euroopa ettevõtjad saaksid tegutseda õiglaselt ja prognoositavas keskkonnas;

15. rõhutab, et EL peaks jätkama jõupingutusi kahe-, mõne- ja mitmepoolsel tasandil, et tagada, et kolmandad riigid oleksid välisinvesteeringute suhtes sama avatud kui EL ja tagaksid ELi ettevõtjatele võrdsed tingimused; väljendab heameelt ELi määruse ettepaneku üle, millega kehtestatakse raamistik liitu tehtavate välismaiste otseinvesteeringute läbivaatamiseks, ning toetab selle eesmärke kaitsta paremini elutähtsaid taristuid ja tehnoloogiaid;

16. rõhutab, et digitaalkaubanduse strateegia peab olema täielikult kooskõlas võrgu neutraalsuse põhimõttega ja tagama internetiliikluse võrdse kohtlemise ilma diskrimineerimise, piirangute või sekkumiseta, olenemata selle saatjast, vastuvõtjast, tüübist, sisust, seadmest, teenusest või rakendusest; tuleb lisaks meelde, et liikluskorraldusmeetmeid tuleks lubada üksnes erandjuhtudel, kui need on rangelt vajalikud, ja üksnes nii kaua, kui need on vajalikud, et täita õiguslikud nõuded, säilitada võrgu terviklikkus ja turvalisus või hoida ära ähvardav võrgu ülekoormus;

17. toonitab, et Euroopa tööstuse digiteerimise ja e-valitsemise suurendamiseks on ülioluline võtta kasutusele taristu, mis oleks juurdepääsetav eriti maa-, mägi- ja äärepoolsetes piirkondades, millel oleks piisav kaetus, kvaliteet ja turvalisus ning mis toetaks võrgu neutraalsust;

18. taunib sügavalt kolmandate riikide tavasid, mille kohaselt lubatakse turulepääsu vaid juhul, kui riigiasutustele avalikustatakse ja edastatakse selle tarkvara lähtekoodid, mida äriühingud müüa kavatsevad; on seisukohal, et turulepääsu üldise nõudena on sellised meetmed ebaproportsionaalsed; palub komisjonil keelata vabakaubanduslepingutele allkirjutanud valitsustel selline tegevus; rõhutab, et eespool mainitu ei tohiks takistada riigiasutusi edendamast tarkvara läbipaistvust, julgustamast lähtekoodi avalikustamist tasuta ja avatud lähtekoodiga tarkvara kaudu ning jagamast andmeid avatud andmete litsentside kaudu;

19. tuleb meelde, et mõnel juhul on vajalikud kohapeal viibimise nõuded, et tagada tõhus usaldatavusnõuete täitmise järelevalve või regulatiivne järelevalve ja jõustamine; kordab oma üleskutset komisjonile, et ta võtaks seetõttu 1. tarneviisi raames piiratud kohustusi, et vältida õiguslikku arbitraaži;

20. usub, et hankepoliitikas tuleks digitaalkaubandust veelgi hõlbustada, sealhulgas peaks kasutama ära võimalust pakkuda kaugteenuseid ja võimaldada Euroopa ettevõtjatel, eelkõige VKEdel, osaleda avaliku ja erasektori hangetes;

Teisipäev, 12. detsember 2017

21. märgib, et digitaalkaubandust käsitlevad kohustused ei tohiks välistada arengut soodustava tehnosiirde nõudeid;
22. palub komisjonil keelata kolmandate riikide ametiasutustel nõuda toodetes kasutatava (krüptograafilise) tehnoloogia üksikasjade avalikustamist või edastamist nende toodete tootmise, müügi või levitamise tingimusena;
23. märgib, et intellektuaalomandi õiguste kaitse ning investeeringud teadus- ja arendustegevusse on ELi teadmispõhise majanduse eeltingimus ning rahvusvaheline koostöö on võitluses võltsitud kaupadega kauplemise vastu kogu väärtusahelas keskse tähtsusega; ergutab seetõttu komisjoni püüdlema rahvusvaheliste standardite, nagu WTO TRIPS-lepingu ja Maailma Intellektuaalse Omandi Organisatsiooni (WIPO) internetilepingute ülemaailmse rakendamise poole; tuletab meelde, et kogu ELis on nii veebikeskkonnas kui ka väljaspool seda vajalik uue loomingu õiguskaits, sest see soodustab investeeringuid ja toob kaasa täiendavaid uuendusi; rõhutab siiski, et kaubanduslepingute raames ei ole asjakohane tõsta õiguste omajate intellektuaalomandi kaitse taset, nähes ette ulatuslikumad volitused autoriõiguse jõustamiseks; rõhutab, et ravimite kättesaadavust kolmandates riikides ei tohiks raskendada intellektuaalomandi kaitsmise alusel; rõhutab, et võltsitud kaupadega kauplemine eeldab selgelt erinevat lähenemisviisi intellektuaalomandi rikkumistele digitaalmajanduses;
24. manitseb komisjoni tähelepanelikult jälgima interneti nimede ja numbrite määramise korporatsiooni (ICANN) geneerilise tippdomeeni programmi gTLD, mis laiendab domeeninimesid tuhandetele üldnimetustele, ning tagama kooskõlas tasuta ja vaba interneti osas võetud kohustusega õiguste omajate kaitse, eriti seoses geograafiliste tähistega;
25. palub komisjonil kasutada kaubanduslepinguid, et takistada osalisi kehtestamast väliskapitali piiranguid, kehtestada konkurentsi soodustavad hulgiuurdepääsu eeskirjad turgu valitsevate ettevõtjate võrkudele, kehtestada läbipaistvad ja mittediskrimineerivad litsentsimise eeskirjad ja tasud ning tagada ELi telekommunikatsiooniteenuste osutajatele eksporditurgudel tegelik juurdepääs kliendiliini taristutele; tuletab meelde, et eeskirjadel põhinev konkurents telekommunikatsioonisektoris toob kaasa kõrgema kvaliteediga teenused ja madalamad hinnad;
26. palub komisjonil jätkata jõupingutusi, et töötada WTOs välja siduvad mitmepoolsed e-kaubanduse kohustused, ning keskenduda jätkuvalt konkreetsetele ja realistlikele tulemustele;
27. kutsub komisjoni üles kiiresti uuesti alustama teenustekaubanduse lepingu läbirääkimisi kooskõlas Euroopa Parlamendi vastu võetud soovitusetega; liitub arvamusega, et EL peaks kasutama võimalust võtta juhtroll tehnika tasemel ülemaailmsete digitaalsete standardite kehtestamisel;
28. tuletab meelde, et alates 1998. aastast on WTO liikmed järginud elektrooniliste edastuste tariifide moratoriumit; rõhutab, et selliste tariifidega kaasneksid tarbetud lisakulud nii ettevõtjatele kui ka tarbijatele; palub komisjonil muuta moratorium alaliseks kokkuleppeks elektrooniliste edastuste tariifide keelamise kohta, kusjuures tuleb hoolikalt analüüsida mõju 3D-printimise alal;
29. võtab teadmiseks WTO jõupingutused oma e-kaubanduse töökava arendamisel; palub komisjonil taotleda WTO infotehnoloogia lepingu edasist laiendamist, et hõlmata rohkem tooteid ja WTO liikmeid, ning võtab teadmiseks Buenos Aireses 2017. aasta detsembris toimuva WTO ministrite konverentsi; palub komisjonil niipea kui võimalik konsulteerida Euroopa ettevõtjate ja liikmesriikidega e-kaubandust ja muid digitaalkaubanduse küsimusi käsitlevate komisjoni seisukohtade teemal, milles tuleb konverentsil kokku leppida, et tagada ühtne Euroopa seisukoht;
30. palub komisjonil kasutada kaubanduslepinguid, et edendada IKT-standardite koostalitlusvõimet, mis on kasulikud nii tarbijatele kui ka tootjatele, eriti seoses turvalise asjade internetiga, 5G ja küberturvalisusega, jätmata seejuures kõrvale mitut sidusrühma hõlmava juhtimise seaduslike foorumeid, mis on avatud internetti hästi teeninud;

Teisipäev, 12. detsember 2017

31. toetab komisjoni 19. aprilli 2016. aasta teatist „IKT standardimise prioriteedid digitaalsel ühtsel turul“ (COM(2016)0176); rõhutab, et kuigi IKT standardimine peab lähtuma jätkuvalt peamiselt tööstusharust, olema vabatahtlik ja konsensusel põhinev, tuginedes läbipaistvuse, avatuse, erapooletuse, konsensuse, tõhususe, asjakohasuse ja sidususe põhimõtetele, suurendavad IKT standardimise selgemad prioriteedid koos kõrgetasemelise poliitilise toega konkurentsivõimet; märgib, et selle protsessi raames tuleks kasutada Euroopa standardimissüsteemi vahendeid ning see peaks hõlmama mitmesuguseid sidusrühmi nii ELis kui ka rahvusvahelisel tasandil, et tagada paremate standardimisprotsesside loomine kooskõlas Euroopa standardimise ühisalgatusega; kutsub komisjoni üles soodustama ELi juhtimisel ülemaailmsete tööstusstandardite tekkimist peamiste 5G-tehnoloogiate ja võrguarhitektuuri jaoks, eeskätt 5G avaliku ja erasektori partnerluse (5G PPP) tulemuste kasutamise teel põhiliste ELi ja rahvusvaheliste standardimisasutuste tasandil;

32. rõhutab rahvusvaheliste standardite olulisust digitaalseadmete ja -teenuste jaoks, eelkõige küberturvalisuse valdkonnas; palub komisjonil töötada selle nimel, et tagada põhiliste küberturvalisuse meetmete kasutuselevõtmine asjade interneti toodete ja pilvepõhiste teenuste puhul;

33. on seisukohal, et erilist tähelepanu tuleks pöörata kasvavale arvule tarbijatele ja üksikisikutele, kes müüvad ja ostavad kaupu internetis ning peavad internetis ostetud kaupade tõttu läbima koormavaid tolliprotseduure; tuletab meelde vajadust kehtestada veebis müüdavatele ja kasutamata tagastatud kaupadele lihtsustatud, maksu- ja tollimaksuvaba tollikäitlus; tuletab meelde, et WTO kaubanduse lihtsustamise lepingu eesmärk on kiirendada tolliprotseduure ning parandada nende aruandekohustust ja läbipaistvust; rõhutab vajadust digiteerida tolliinfo ja -korraldus veebipõhise registreerimise ja teabe menetlemise kaudu, mis peaks hõlbustama piiril toimuvat tollivormistust, koostööd pettuste avastamisel, korruptsioonivastast võitlust ja tolliga seotud hindade läbipaistvust; on arvamusel, et selliste vahendite nagu vaidluste veebipõhise lahendamise laialdasem kasutamine oleks tarbijatele kasulik;

34. palub komisjonil julgustada kaubanduslepingutele allkirjutanuid lisama oma vabakaubanduslepingute telekommunikatsiooni peatükki sätteid, millega muudetak스 nii rahvusvahelised rändlustasud kui ka rahvusvaheliste kõnedele ja sõnumitele kohaldatavad tasud läbipaistvaks, õiglaseks, mõistlikuks ja tarbijast lähtuvaks; kutsub komisjoni üles toetama poliitikat, millega edendatakse rändlusteenuste kulupõhiseid jaehindu, et alandada hindu, edendada läbipaistvust ja hoida ära kaubandustavad, mis on ebaausad või tarbijate jaoks mis tahes viisil kahjulikud;

35. tunnistab, et e-kaubanduse direktiivi (2000/31/EÜ) põhimõtted on kaasa aidanud digitaalmajanduse arengule, luues soodsad tingimused innovatsiooniks ning tagades sõnavabaduse ja ettevõtlusvabaduse; tuletab meelde, et EL peab kaubanduslääbirääkimistel järgima ELi õigustikku;

36. kutsub komisjoni üles veelgi laiendada digitaalseid tehnoloogiaid ja teenuseid ELi arengupoliitikasse, nagu on muu hulgas kirjeldatud tegevuskavas „Digitaalsus arengu heaks“; palub komisjonil kasutada kaubanduslepinguid digitaalõiguste parandamiseks ja edendamiseks; tunnistab, et ainult 53,6 % kõigist leibkondadest kogu maailmas on juurdepääs internetile; peab kahetsusväärseks asjaolu, et endiselt on olemas märkimisväärne digilõhe; kutsub komisjoni üles suurendama investeringuid digitaalsesse taristusse maailma lõunapoolsetes riikides, et see digilõhe ületada, muu hulgas soodustades avaliku ja erasektori partnerlust, kuid järgides siiski arengu tõhususe põhimõtteid; võtab sellega seoses teadmiseks ÜRO ITU-D panuse telekommunikatsiooni- ning IKT-seadmete ja -võrkude loomisse, arendamisse ja täiustamisse; nõuab tungivalt, et komisjon tagaks, et investeringud lairibataristusse arengumaades aitavad lahutamatu kaasa vaba, avatud ja turvalisele interneti põhimõtte järgimisele ning sõltuvad sellest, ning et komisjon töötaks välja asjakohased lahendused mobiilse internetiühenduse edendamiseks; rõhutab, et sellised investeringud on eriti olulised kohalike mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks, eriti arengumaades, et võimaldada neil suhelda digitaalselt hargmaiste ettevõtetega ja pääseda juurde ülemaailmsetele väärtusahelatele; tuletab meelde, et piiriülese e-kaubanduse hõlbustamine võib otseselt mõjutada elatise parandamist, edendades kõrgemat elatustaset ja hoogustades majandusarengut; tuletab meelde panust, mida sellised püüdlused võivad anda soolise võrdõiguslikkuse saavutamisesse, sest suur osa nendest äriühingutest kuulub naistele ja neid juhivad naised; kordab, et digitaalkaubandus võib olla ka avaliku halduse vahend ja seeläbi toetada e-valitsuse arengut;

Teisipäev, 12. detsember 2017

37. rõhutab, et on hädavajalik, et igasugune digitaalkaubanduse strateegia oleks täielikult kooskõlas poliitikavaldkondade arengusiduse põhimõttega ning eelkõige peaks see püüdma edendada ja võimaldada idufirmade ning mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate tegelemist piiriülese e-kaubandusega, tuletades meelde panust, mida see võib anda soolise võrdõiguslikkuse saavutamiseks;
38. on seisukohal, et digitaalküsimustele tuleks pöörata rohkem tähelepanu ka ELi kaubandusabi poliitikas, et soodustada e-kaubanduse kasvu, toetades tugevamalt innovatsiooni ja taristut ning juurdepääsu rahastamisele, eelkõige mikrorahastamise algatuste kaudu, samuti abistades e-kaubandusettevõtete veebis nähtavuse suurendamisel arengumaades, hõlbustades platvormidele juurdepääsu ja edendades e-makselahenduste kättesaadavust ning juurdepääsu kulutõhusatele logistika- ja kättetoimetamisteenustele;
39. rõhutab, et igasugune digitaalkaubanduse strateegia, sealhulgas selle kõrvalmeetmed, peab olema täielikult kooskõlas kestliku arengu tegevuskavaga 2030 ja aitama kaasa selle elluviimisele; märgib, et eesmärk nr 4 kvaliteetse hariduse kohta (tagada kõikidele tüdrukutele ja poistele tasuta, õiglase ja kvaliteetse alg- ja keskharidus), eesmärk nr 5 (saavutada sooline võrdõiguslikkus ning suurendada kõikide naiste ja tütarlaste mõjuvõimu), eesmärk nr 8.10 (edendada kaasavat ja kestlikku majanduskasvu, eelkõige tugevdades riikide finantseerimisautuste suutlikkust ja laiendades finantsteenuste kättesaadavust), eesmärk nr 9.1 (arendada välja usaldusväärne ja vastupidav taristu, keskendudes sellele, et see taristu oleks kõikidele võrdselt kättesaadav) ning eesmärk nr 9.3 (muuta finantsteenused, sealhulgas taskukohased laenud, kättesaadavamaks väikeettevõtetele, seda eelkõige arengumaades, ning suurendada nende integreerimist väärtusahelatesse ja turgudele) on siinkohal eriti olulised;
40. kohustub ajakohastama oma digitaalkaubanduse strateegiat iga viie aasta järel;
41. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ning Euroopa välisteenistusele.
-